

Ein heilsan úr eysturríksku alpunum, Hohe Tauern

Bláur himmal, 25 hitastig og eitt avbera gott útsýni yvir fjallalendi og skógar, er ein stórir mótsetningur til tann ringa veturin vit just hava upplivað í Føroyum.

Eg siti í lötuni á svalanum uttan fyri kamar okkara á gistingarhúsinum »Ruperti haus« í fjallabygdini Heiligen blut, undir tí velduga Grossglockner-fjallinum, hægsta fjall í Eysturriki, stívar 3700 m, og eg fái hiðani hug at skriva eina heilsan til blóðini.

Sjálvt um tú mutlaði onkra bollandu innantanna, nú pikadekkini við summarsins byrjan vóru tikla av bilinum, yvir tað arbeiði tað var tær at skrubba træverkið uttan um ogn tina reit fyri tað asfalt, sum bilarnir høvdu slitið av vegnum og síðan sprænt upp á træverkið, og sjálvt um tú máðst yvir tað arbeiði, og tær útreiðslur tað eru landi og kommunum at umvæla alt hetta sliti aftur, so mást tú alikavæl ásanna, at bilurin er ein hentur lutur, tá hann verður nýttur við skili. Og at nýta til at ferðast við, er hann sera hentur. Strekkið upp á 1200 km, frá Ebsjerg til bygdina Schönau, við Königsee í Berchtesgaden, sum var fyrsti steðgur okkara, koyrdu vit í tveimum, 600 km fyrra dagin, gistu um náttina á einum motelli við autobanan, og koyrdu so aftur 600 km dagin eftir, til hesa hugnaligu bygdina, Schönau, og gistingarhúsið »Gastehaus Ammon«.

Tað hevur altíð verið sera spennandi hjá okkum, fyrireikandi eina tilika ferð, burtur úr faldarum og tilfarið annars, at finna okkum gistingarhús. Í flestu forom hava vit verið heppin. Á hesum gistingarhúsinum er tað soleiðis at tað aloftast er familjan sjálv, sum arbeiðir, tey eru til at práta við, so tað er sera hugnaligt. Hetta gistingarhús liggur ikki so langt frá tí vakra Königsee, har sigla bátar í fastari rutu, og vit hava verið túrar har. Vit eru farin í land ymsastaðir, hava verið har fyri dagin, og so heim aftur um kvöld. Eitt serliga nógv vitjað stað við Königsee, er Bartholomio. Hetta er ein oyra, einasta petti av

A Königsee

kendasta og vakrasta fjallabygd í Eysturriki, sum eisini sigst at vera heimskend.

Blindur er bókleysur maður, sigur orðatakið, tað er so mangan ásannað, og søgan um Heiligen blut tyktist mær so áhugaverd, at vit gjørdur av, ikki bert at fara niðan her at venda, men at steðga her nakrar dagar. Tað er søgan um tann heilaga Briccius, sum doyði úti her ein dagin við kavaodn í árinum 914. Briccius var av danskari aðalsætt, hevði verið í tænastu hjá keisaranum í Konstantinopel, og har við miklum heiðuri, tænt honum og barst ímóti heidningunum. Nú hevði hann frætt heiman ifrá, at har stóð hart stríð millum kristindómin, sum kom úr Týsklandi og heiðinskapin í Danmark. Hann vildi sleppa heim at berjast saman við teimum kristnu, og bað keisaran um loyvi at fara. Hesin jattaði, og bað hann um at ynskja sær okkurt til gávu. Briccius visti, at á háaltarinum í dómkirkjunni í Konstantinopel varð goymt eitt blæt við nøkrum dropum av blóði Krists. Hann bað keisaran um at lata seg fáa hetta við til Danmarkar. Hetta var mikil bøn, men keisarin jattaði, og Briccius legði so leiðina heim. Men komin til Eysturrikis á veg upp um fjøllini, legðist hann fyrri og doyði úti her í kavaodn. Nakrir veidumenn funnu líkið og av skjølum, hann hevði uppi á sær, fekkst at vita, hvør hann var, og hvat tað var, hann hevði í viðför. Hann varð grivin har á staðnum. Har var fyrst bygt eitt kapell, seinni kirkjan, og pávin gjørdi hann til halgimenni. Í kirkjunni í Heiligen blut eru hesir heilaga dropar varðveittir. Harav hevu bygdin í sini tíð fingið navn. Vit hava verið í kirkjunni og sæð henda dyrgrip. Ferðafólk úr øllum heimi vitja henda veg, í 1987 var talið yvir eina millión, og tann gotiska kirkjan við tí høga, mjaa

strond við hetta 8 km langa vatnið, har annars fjøllini allan vegin runt rísa at kalla beint upp úr vatninum. Fyrsta-erka-biskuparnir í Bayern bygdur her í 13. öld eina veiðsmáttu við kapelli til, sum framvegis liggja her í øllum sinum prýði. Nú eru nútímans fasilitetir komnar afturat, sum eru tilboð til tað nógvu ferðafólki, sum her kemur. Her sessaðust vit og ótu Königsee-forelle, sil veidd á hesum sera reina vatni. Her eru goðir möguleikar fyri gongutúrar niðan í fjøllini, og gongur tú leingi nokk, kemur tú til summarbeitisokini. Her livir enn tann traditiónin, sum eisini er kend frá Noreg, at neytini um summari verða ríkin á beiti á fjøllunum. Vit eru tianverri ov tíðliga á veg til at fáa tað stóra hátíðarhaldi, tá neytini á heysti verða ríkin omanaftur. Folk eru í tjóðbúnum, tað er hornblástur og streingjaleikur, og í hesum katólska landi verður sýnt teimum ávisu halgimennunum stórt takksemi, um øll neytini koma í øllum goðum omanaftur.

Tann, sum kennir til søguna í árunum millum báðar heimsbardagar og undir seinna heimsbardaga, veit, at Bayern var kjarnuóki national-social-

istanna og at Berchtesgaden, við bygdini Obersalzberg, var teirra Mekka. Her buði der Führer ofta, og her dusaðu nazi-pamparnir sær, sum wagnerskir hálgudar í marglæti, tey gyltu árin, frá seinast í 20-árunum til

fyrst í 40-árunum. Nú sæst ikki longur farvegur av nokrum av tí, her lá: marglætisbustaðir hálgudanna, fyrisingarbygningar, gistingarhús, kasernur, og alt her var bygt at ansa livi einræðisharrans. Bert ornareidrið,

Kirkjan í Heiligenblut, við Grossglockner, í tokutami, í baksýni

Adlers horst, uppi á tí 1850 m høga Kehlstein eirdu amerikummenn og bretar, tá teir í 2 bumbulópum, seinastu dagarnar í apríl 1945 lögdu alt Obersalzberg í sor. Vit vitjaðu uppi á Kehlstein fyrri 4 árum síðan, ein ørandi tútur í bussi upp undir tindin, og haðani í lyft 130 m upp.

Men vit leggja hetta søguliga kjarnuóki aftur um okkum og stevna suður eftir, um markið til Eysturriki, og koma til Grossglockner-Hochalpenstrasse, hægsta fjallavegur í Eysturriki, ein av vakrastu og mest stórfingur vegum av sinum slag í Europa, sera brattur, og sum gjøgnum 27 harnálssnaringar kemur í hæddina í 2300 m hædd. Vit vóru henda veg fyrri 4 árum síðan, men komu ikki niðan, tí bilurin orkaði ikki, spell var tað, tí tað ari var stórt hátíðarhald har uppi, 50 ár síðan vegurin var opnaður. Hetta er ein fjallaheimur, hvørs stórleiki ein ikki droymdi um, tá farið varð henda veg. Á einum útsýnsstaði við vegin, Edelweisspitze, í 2400 m hædd kunnu teljast útvið 30 tindar, sum eru yvir 3000 m høgir. Úr 2300 m hædd gongur vegurin aftur omaneftir, gjøgnum nogvar krappa snaringar til Heiligenblut,

